

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนผู้บริหาร
โรงเรียนและผู้บังคับบัญชาของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
นครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน
ผู้บริหาร โรงเรียนและผู้บังคับบัญชาของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
นครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการรับราชการกับคุณลักษณะของ
ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ครู ผู้บริหาร โรงเรียน และผู้บังคับบัญชาของผู้บริหาร โรงเรียน มีความคิดเห็นต่อ
คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียน แตกต่างกัน
2. ประสบการณ์ในการรับราชการกับคุณลักษณะของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และผู้บังคับบัญชาของผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช เลือกตัวอย่างโดยวิธีแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยแบ่งดังนี้

1.1 กลุ่มครูผู้สอน ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งหมด 773 โรงเรียน มีจำนวนทั้งสิ้น 10,377 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน โดยใช้เกณฑ์จากตารางสำเร็จที่ใช้สูตรของ Taro Yamane ในการพิจารณากลุ่มตัวอย่าง

1.2 กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งหมด 773 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 260 คน โดยใช้เกณฑ์จากตารางสำเร็จที่ใช้สูตรของ Taro Yamane ในการพิจารณากลุ่มตัวอย่าง

1.3 กลุ่มผู้บังคับบัญชาของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดและผู้ช่วยผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด รวม 49 คน รวม 679 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ตำแหน่งและประสบการณ์ในการรับราชการของครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และผู้บังคับบัญชาของผู้บริหารโรงเรียน

ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วยคุณลักษณะ

5 ด้าน คือ

ด้านความสามารถ

ด้านความสำเร็จ

ด้านความรับผิดชอบ

ด้านคุณธรรม

ด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) ได้แก่ ตำแหน่ง เพศ และประสบการณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ภายใต้อंकประกอบ 5 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวม 50 ข้อ แต่ละข้อได้กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์ในการรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช เก็บข้อมูลด้วยตนเอง
2. ขอความอนุเคราะห์ในการรวบรวมข้อมูลจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช เก็บข้อมูลโดยส่งทางไปรษณีย์
3. ขอความอนุเคราะห์ในการรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร โรงเรียนและครูอาจารย์ในโรงเรียน ต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เก็บข้อมูลโดยส่งทางไปรษณีย์ เก็บข้อมูล ในช่วง 1 - 28 กุมภาพันธ์ 2545

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติคำนวณค่าต่าง ๆ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมแล้วนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ซึ่งมี 5 ระดับ ได้แก่ การแสดงออกน้อยที่สุด การแสดงออกน้อย การแสดงออกปานกลาง การแสดงออกมาก และการแสดงออกมากที่สุด
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบ คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และผู้บังคับบัญชาของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่งและประสบการณ์ ในด้านความสามารถ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสำเร็จ ด้านคุณธรรม และด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสพการณ์ในการรับราชการ กับคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราช โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน แล้วจึงแปลความหมายค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน คือด้านความสามารถ ด้านความสำเร็จ ด้านความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม และด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม เพศหญิงและเพศชายเห็นว่า คุณลักษณะด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้บังคับบัญชากับผู้บริหาร โรงเรียน มีความเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนที่แสดงออกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และ ผู้บังคับบัญชา กับ ครูผู้สอน มีความเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างประสพการณ์ในการรับราชการ พบว่า การมี ประสพการณ์ในการรับราชการแตกต่างกัน มีความเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนไม่ แตกต่างกัน
5. ประสพการณ์ในการรับราชการกับคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชไม่มีความสัมพันธ์กัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านความสามารถ ด้านความสำเร็จ ด้านความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม และด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของภูมิพงษ์ ภารพบ (2544 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่พบว่า ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของประกอบ โชโค (2533 : 111) ที่พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่เอื้อต่อการนิเทศ การศึกษาตามความต้องการของครู - อาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณิ สกุนา (2537 : 67) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้ความเห็นว่าคุณลักษณะของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของผัน หอมเกตุ (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหกด้าน ได้แก่ ลักษณะทางกาย ภูมิหลังทางสังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงานและลักษณะทางสังคม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของลีลา สุวรรณนิมิตร (2533 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า ครูผู้สอน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลจังหวัด อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของลัทธิต ยศปัญญา (2533 : 80) ที่ศึกษา พบว่า ครูและอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา มีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับมาก และ ยังสอดคล้องกับสนิท เสวตวงศ์สกุล (2532 : 24) พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่ส่งผลต่อการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก

การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เปิดโอกาสและเอื้ออำนวยให้ครูผู้สอนได้พัฒนาตนเองโดยการจัดการอบรม ประชุม สัมมนา ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอยู่เสมอ จัดนำทัศนศึกษาดูงานในระดับชาติ จึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทความเป็นผู้นำ เป็นผู้มีความรู้คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนในระดับสูง เพื่อจะได้เป็นผู้นำและเป็นผู้ตัดสินใจซึ่งหากมีความ

สามารถ ในการปกครองบังคับบัญชา จะนำพาผู้ร่วมงานไปในทางที่ดี ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของเด็กที่ได้เข้ารับการศึกษาใน โรงเรียนนั้นให้มีคุณภาพ ก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อผู้ปกครองนักเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความเห็นของกลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นเพศชายและเพศหญิง โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมเพศชายและเพศหญิง มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุรศักดิ์ ยกถาวร (2533 : 63) ที่วิจัยความต้องการคุณสมบัติผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาของครู - อาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ซึ่งพบว่า ครู - อาจารย์ที่มีเพศต่างกัน มีความ ต้องการคุณสมบัติของผู้บริหาร โรงเรียนไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สนิท เสวตวงศ์กุล (2532 : 130) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม ศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ส่งผลต่อการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนในจังหวัดพัทลุง ที่พบว่า ครู อาจารย์ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพัทลุง ทุกด้านที่ส่งผลต่อการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านที่พบว่า ด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมเพศชายและเพศหญิง มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ในสาขาจิตวิทยาทั่วไปที่กล่าวไว้ว่า เพศชายมีความมักใหญ่ใฝ่สูง มุ่งความสำเร็จ ของชีวิตจากผลการทำงาน ไม่ชอบจำใจ ต้องการเป็นหัวหน้า ส่วนเพศหญิงชอบทำงานละเอียด ถี่ถ้วน ระมัดระวังในรายละเอียดมีแบบแผน ไม่ต้องการตัดสินใจมากนักและไม่ชอบทำงานที่ต้อง มีความรับผิดชอบสูงและผู้บริหารต้องทำหน้าที่รับผิดชอบในฐานะคนกลาง ซึ่งต้องทำหน้าที่ ประสาน กำกับให้งานทุก ๆ ฝ่ายเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อความสำเร็จของงาน โดยไม่ต้อง คำนิ่งถึงเพศ จะส่งผลต่อการบริหารงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น งานในโรงเรียน ครู-อาจารย์ทั้งเพศชายและเพศหญิงซึ่งเป็นข้าราชการที่ทำงานในระบบราชการมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานเหมือนกัน เนื่องจากการบริหารงานบุคคลใช้ระบบคุณธรรม ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการครู (2525 : 16) ให้ความเห็นว่าการบริหารงานบุคคลในระบบคุณธรรมนี้มีความ มุ่งหมายที่จะให้ข้าราชการได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ยึดหลักสำคัญ 4 ประการ คือ หลักความเสมอภาค หลักความสามารถ หลักความมั่นคง และหลักความเป็นกลางทางการเมือง สำหรับความเสมอภาคนี้หมายถึงให้โอกาสเท่าเทียมกันแก่บุคคลตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการและ ระหว่างอยู่ในระบบราชการ ไม่มีข้อกำหนดใด ๆ ที่จำกัดสิทธิและ โอกาสในการปฏิบัติงานของครู

อาจารย์ ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งใด เพศชายและเพศหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน จึงส่งผลให้คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่แตกต่างกัน

3. คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งต่างกัน แตกต่างกัน ทั้งผู้บังคับบัญชากับผู้บริหาร โรงเรียน มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้บังคับบัญชากับครูผู้สอน มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตต์ หมวดสง (2527 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่าทัศนคติของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเห็นว่าผู้มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นหรือวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ แตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนอยู่ใกล้ชิดกัน ทำงานในสถานที่เดียวกันคือโรงเรียนมีความเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บังคับบัญชาของผู้บริหารซึ่งทำงานอยู่ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ / สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีความเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่ต่างกันกับ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เพราะที่ทำงานต่างกัน การฝึกอบรมสัมมนาที่แตกต่างกัน ผู้บังคับบัญชาส่วนมากได้ผ่านตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน ผ่านตำแหน่งหน้าที่ครูผู้สอนมาแล้ว และ ผู้บังคับบัญชาควบคุมดูแลอยู่ห่าง ๆ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกันมากจึงทำให้เกิดความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มผู้บังคับบัญชากับผู้บริหาร โรงเรียน และผู้บังคับบัญชากับครูผู้สอน คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนกับครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน

4. คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการรับราชการต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สว่าง เรืองจิระอุไร (2530 : 118) ที่พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 12 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานในกระบวนการบริหารบุคลากรของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิโรธ งามมัน (2527 : 68) พบว่าครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดเขตการศึกษา 2 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 6ปี และมีประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน 6 ปีขึ้นไป มีความต้องการพฤติกรรมผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ประสบการณ์ในการรับราชการจะมาก หรือน้อยก็เห็นคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของลัทธิต ยศปัญญา (2533 : 104) ที่วิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามทัศนคติของครูอาจารย์ในจังหวัดพังงา พบว่า ครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความต้องการ

คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิรัตน์ สกฤณา (2533 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี กับตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มองปัญหาการจัด กิจกรรมนักเรียน โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกคนได้รับการอบรมตามโครงการ ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา และเข้ารับการอบรมก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง ผู้บริหารโรงเรียน จึงทำให้มีความรู้ ความมั่นใจในการบริหารโรงเรียน จึงส่งผลให้ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และผู้บังคับบัญชาของผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่าประสบการณ์ในการรับราชการ ต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ประสบการณ์ในการรับราชการกับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชไม่มีความสัมพันธ์กัน หน่วยงานต้นสังกัด ทุกระดับได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาผู้บริหาร ให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหาร โรงเรียนมาอย่างต่อเนื่อง มีการอบรมให้ความรู้ก่อนที่จะเข้าสู่ตำแหน่ง จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียน ทุกคนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ ทำให้สามารถใช้ความคิด วิเคราะห์ จินตนาการ คาดคะเน มีความคิดรวบยอดและสามารถบริหารโรงเรียน ตลอดจนสามารถปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ (กิตติมา ปรีดีคิดล 2523 : 5-6) และจากผลการศึกษาวิจัย แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองเพื่อให้มีคุณลักษณะของ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสิ่งที่เกื้อกูลให้การ ปฏิบัติงานในโรงเรียนประสบผลสำเร็จ หากผู้บริหารมีคุณลักษณะไม่เหมาะสม ก็จะทำให้เกิด ปัญหาในการปฏิบัติงานและจะทำให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน จึงต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับตำแหน่ง บทบาทหน้าที่และประสบการณ์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหาร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถคาดการณ์มองเห็นปัญหาและ มองเห็นแนวทางที่จะดำเนินงานได้อย่างตลอด นั่นคือ ประสบการณ์ในการบริหารมีความสัมพันธ์ (วิจิตร วรุตบางกูร 2523 : 79-80) ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ประสบการณ์ในการรับราชการกับ คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนไม่สัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราช ควรปรับปรุงและพัฒนาคุณลักษณะด้านความสำเร็จ โดยเฉพาะการประเมิน ความก้าวหน้าของงาน ซึ่งในขณะนี้มีการประเมินภายในและประเมินภายนอก ซึ่งในด้านนี้ มีการประเมินความก้าวหน้าของงานยังน้อย
2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรให้ความสำคัญต่อ คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนให้มากเป็นพิเศษควรเป็นเกณฑ์หนึ่งในการคัดเลือก สอบคัดเลือก ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการเป็นผู้บริหาร โรงเรียน
3. การจัดการอบรมสัมมนาผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม ศึกษจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรเน้นการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารด้านความสำเร็จ เพื่อที่จะ ให้ผู้บริหาร โรงเรียนพัฒนาตนเอง พัฒนาผู้ร่วมงาน และพัฒนางานต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อ เป็นการเปรียบเทียบกับจังหวัดนครศรีธรรมราช

ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กับ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน

ควรศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาตามตัวแปรขนาดของ โรงเรียน